

[Kjær Rasmussen.]

har. Når kvinden skal tage stilling til, om hun vil føde sit barn, må hun nøje overveje, hvilke opvækstmuligheder dette barn vil få. Vil hun kunne skaffe en vuggestueplads? Står der en børnehaveplads klar? Vil der senere hen være mulighed for, at barnet kan få en fritidshjemsplads? Og hvad skal hun gøre, dersom barnet bliver sygt, skal hun så blive hjemme fra arbejdet med fare for at blive kaldt forsømmelig? Alle disse problemer er yderst kontante for den udearbejdende kvinde såvel som for den enlige mor. I dag har kvinden ikke mulighed for at vælge frit, for der er ikke vuggestuer og børnehaver og fritidshjemspladser nok. Kvinden får altså ingen mulighed for at vælge barnet; i dag må hun ofte ty til aborten, den være sig legal eller illegal.

Hvis den megen tale om frihed her i landet skal være andet end tom snak, er det på tide, at samfundet begynder at vise interesse for bl. a. de førnævnte helt elementære ting. I længden virker det ikke overbevisende at høre de mange borgerlige frihedsprofeter, for i sidste instans viser det sig jo, at de kun taler om fåtallets frihed, det fåtal, som i forvejen har frihed, og som i forvejen er frit alene i kraft af sine penge.

Men nu kan jeg levende forestille mig, at ministeren vil stå op her om lidt og sige, at samfundet ikke har råd til alle de ting, som Kjær Rasmussen nævner, for det er jo det evindelige omkvæd, næsten ligegyldig hvilken minister der åbner munden. For mig at se holder argumentet bare ikke, for der er jo ingen som helst, der kan forhindre regeringen i at lave en anden udgiftsfordeling end den nuværende. Der er ingen som helst, tror jeg, ikke engang i dette folketing, der vil forhindre regeringen i at fange nogle af skattesnyderne for ad denne vej at få flere penge i kassen. Men jeg kan da godt se, at så længe ågerkarle og spekulanter skal have frit slag, vil det naturligvis gå ud over andres frihed, f. eks. den abortsøgende kvindes frihed til at vælge

barnet. Så meget om frihedsbegrebet, der som sagt trænger til en udvidelse i det danske samfund.

Det andet område, jeg gerne vil omtale, vedrører p-pillen. Det har ligesom ligget i luften, at nu behøvede man ikke at tage en pinagtig debat om abortspørgsmålet, for nu var p-pillen kommet og havde klaret problemerne for os. Så enkel er problemstillingen nu næppe, for hvad ved vi egentlig om disse p-pillers langtidsvirkning? Vi ved faktisk intet som helst. Korttidsvirkningen kender vi en hel del til, og bevares, den er da meget behagelig for begge parter. Vi ved dog, at visse kvinder viser øget tendens til blodpropdannelse, men antallet kan vel ingenlunde siges at være alarmrende. Og således skulle alt være såre godt, hvis ikke der lige var den generende omstændighed som sagt, at vi ikke kender pillens langtidsvirkninger. Desværre er jeg ikke kompetent til at holde et lægeligt foredrag om pillens funktionsmåde, men jeg ved dog, at den påvirker hypofysen, den lille kirtel som sidder uhyre godt beskyttet inde midt i hjernen, oven i købet gravet ned i en grube omgivet af temmelig svære knogler. Så godt har naturen altså fundet det nødvendigt at beskytte denne kirtel, som er den hormonstyrende hovedkirtel. Et og andet kunne fortælle én, at det er temmelig farligt at omgås letsindigt med denne central — ja, man kunne næsten kalde den for en meldecentral, uden at justitsministeren dog skal føle sig foranlediget til at komme ind på de meget aktuelle problemer, der diskuteres lige for øjeblikket.

Men altså, det korte af det lange er, at vi ikke ved noget om denne langtidsvirkning. Vi ved ikke, om forplantningsevnen nedsættes. Vi ved ikke, om afkommet i næste eller næste eller næste generation igen bliver ufrugtbar. Vi ved ikke, hvad der i længden sker ved, at ægløsningen hindres. Af gode grunde forbliver disse spørgsmål ubesvarede. Men det, jeg ville sætte et spørgsmålstejn ved, var, om man